

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ & ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Ε. Χατζηχαραλάμπους
: Α. Μιχαηλίδου
: Ι. Κοντελέ
Τηλέφωνο : 213-2161623/1749/1514
E-mail : pfy3@moh.gov.gr

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 31 / 03 / 2023
Αρ. πρωτ.: Γ1γ, Δ1β/Γ.Φ.2.4,12Β,27Β/ Γ.Π.οικ.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Ανάπτυξη πιλοτικής εφαρμογής παρέμβασης “Φιλικές κοινότητες στην προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. το Σύνταγμα της Ελλάδας όπως αναθεωρήθηκε (ΦΕΚ Α' 211/2019), άρθρο 21 «Περί προστασίας οικογένειας, γάμου, μητρότητας και παιδικής ηλικίας, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες»,
2. τον Ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού», όπως ισχύει.
3. τον Ν. 3235/2004 (ΦΕΚ Α' 53/18-2-2004) «Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας», παρ. 3(γ) άρθρο 1 «Σκοπός, έννοια και περιεχόμενο της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας»,

4. τον Ν. 4238/2014 (ΦΕΚ Α' 38/14-2-2014) «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις», άρθρα: 1 παρ.5, 29,
5. τον Ν. 4316/2014 (ΦΕΚ 270/Α'/24-12-2014), «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 80 , παρ.3 του Ν. 4368/2016 (ΦΕΚ 21/Α'/21-2-2016) «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις», άρθρο 3,
6. τον Ν. 4486/2017 (ΦΕΚ Α' 115/7-8-2017) «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις, άρθρα: 1 παρ. 2, 12 παρ.1, 13 παρ. 1 & 2,
7. τον Ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α' 137/29-08-2019) «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις»,
8. τον Ν. 4675/2020 (ΦΕΚ Α' 54/11-3-2020) «Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας – ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις, άρθρα: 4 & 10,
9. τον Ν. 4999/2022 (ΦΕΚ Α' 225/7-12-2022) «Δευτεροβάθμια περίθαλψη, ιατρική εκπαίδευση, μισθολογικές ρυθμίσεις για τους ιατρούς και οδοντιάτρους του Εθνικού Συστήματος Υγείας και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας», άρθρα 38, 39,
10. το αριθ. Π.Δ.867/7.11.1979 «Περί του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού» (ΦΕΚ 249 τ Α'), σύμφωνα με το οποίο ορίζονται ο σκοπός, η εποπτεία, η διάρθρωση του Ι.Υ.Π. κ.λ.π.,
11. το Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 98), άρθρο 90, σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133),
12. το Π.Δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ Α' 148) όπως ισχύει, α) άρθρο 15 «Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας» παρ. 3γ, εδάφια 1 i, iv, v, vi, vii, 4 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τον Ν. 460/2019 (ΦΕΚ Α' 43), άρθρο 81, παρ. 18 & 19, β) άρθρο 22 «Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος» παρ. β, εδ. 11,
13. του Π.Δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ Α' 119),

14. του Π.Δ. 63/2020 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών» (ΦΕΚ Α΄ 156),
15. του Π.Δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρώτριας Υπουργού και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α΄ 155)
16. του Π.Δ. 68/2021 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α΄ 155),
17. την αριθ. Β1α/οικ.72936/19-12-22 Απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Κατανομή πιστώσεων του Τακτικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2023 του Υπουργείου Υγείας σε επιμέρους Ομάδες Λογαριασμών»,
18. την αριθ. Α1α/οικ.73461/20-12-2022 Απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Διορισμός του Κοματά Θεόδωρου ως Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ 1197/23-12-2022, τεύχος Υ.Ο.Δ.Δ.),
19. την αριθ. Β2α/74821 /29-12-22 Απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας με θέμα «Έγκριση Προϋπολογισμού έτους 2023 του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού»,
20. την αριθ. Β1α/οικ.1749/12-01-23 Απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα «Κατανομή κοινών πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Υγείας οικονομικού έτους 2023,
21. το αριθ. Γ1γ/1.2Α,2.4,4ΕΝ,12,27Β/ΔΥ/23-03-2022 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Δ/σης Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προς την Εθνική Επιτροπή για το Μητρικό Θηλασμό με θέμα: «Κατάθεση εισήγησης για ανάπτυξη παρέμβασης με θέμα: Φιλικές Κοινότητες στην Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ)»,
22. το αριθ. Γ1γ/Γ.Φ.1.3, 2.4, 27Β/Γ.Π. 18416/04-04-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προς τη Δνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών με θέμα: «Αίτημα για έκτακτη επιχορήγηση του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΙΥΠ) για το πρόγραμμα προαγωγής Μητρικού Θηλασμού “ΑΛΚΥΟΝΗ”»
23. τα αποσπάσματα πρακτικού της Εθνικής Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό α) της 7ης Απριλίου 2022, θέμα 1^ο & β) της 16ης Μαΐου 2022,
24. το απόσπασμα πρακτικού της 5^{ης}/16-09-2022 Συνεδρίασης της Εκτελεστικής Επιτροπής της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων Δημόσιας Υγείας, θέμα 2^ο, σύμφωνα με το οποίο εγκρίθηκε η εισήγηση της ΕΕΜΘ για την ανάπτυξη της παρέμβασης με θέμα: «Φιλικές Κοινότητες στην Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ)»,
25. το απόσπασμα πρακτικού της Εθνικής Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό της 12ης Δεκεμβρίου 2022, θέμα 3^ο,
26. το από 17-01-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της Δ/σης Π.Φ.Υ. προς το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (ΙΥΠ), αναφορικά με τον προσδιορισμό της δαπάνης που απαιτείται για την

ανάπτυξη της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης με θέμα «Φιλικές Κοινότητες στην Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ)», για τα έτη 2023, 2024 και 2025.

27. το αριθ. πρωτ. 76/26-01-2023 έγγραφο του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (Ι.Υ.Π.) με θέμα «Έγκριση για συμμετοχή της Δ/σης Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής στην ανάπτυξη της πιλοτικής παρέμβασης Φιλικές κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ – Προορισμός μας ο θηλασμός, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας», με το οποίο διαβιβάστηκε απόσπασμα πρακτικού της Διοικούσας Επιτροπής με αριθ. 34, θέμα 323 «Έγκριση για συμμετοχή της Δ/σης Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής στην ανάπτυξη της πιλοτικής παρέμβασης Φιλικές κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ – Προορισμός μας ο θηλασμός, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας»
28. το αριθ. πρωτ. Γ1γ/1.3,2.4,27Β/Γ.Π.5354/01-02-2023 έγγραφο της Δ/σης ΠΦΥ προς τη Δνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών δεδομένου ότι σύμφωνα με τα σχετικά (24 και 27), προκύπτει η αναγκαιότητα έκτακτης επιχορήγησης του ΙΥΠ για το έτος 2023 με το ποσό των 30.000 ευρώ, καθώς και η πρόβλεψη ένταξης στον προϋπολογισμό του ΙΥΠ για τα έτη 2024 και 2025 με το ποσό των 30.000 ευρώ κατ' έτος (όπου θα διαρκεί η πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης), καθώς και για κάθε επόμενο έτος, στο πλαίσιο ανάπτυξης της παρέμβασης σε εθνικό επίπεδο.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

A. Την έγκριση ανάπτυξης πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης με θέμα : «Φιλικές Κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ».

B. Την ανάληψη από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού - Διεύθυνση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής, στο πλαίσιο της ΑΛΚΥΟΝΗΣ: Εθνική Πρωτοβουλία Προαγωγής του Μητρικού Θηλασμού, ανάπτυξης της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης «Φιλικές Κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ».

Η χρονική περίοδος της πιλοτικής ανάπτυξης ορίζεται το διάστημα από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Απόφασης έως και το έτος 2025.

Η Πράξη «ΑΛΚΥΟΝΗ: ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ» υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη

Ανθρώπινου Δυναμικού» ΕΠ.ΑΝ.Α.Δ.) 2007-2013 από την Διεύθυνση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού.

Στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας οργανώθηκαν και αναπτύχθηκαν μελέτες, προγράμματα, υπηρεσίες και συνεργασίες που προάγουν τον Μητρικό Θηλασμό σε εθνικό επίπεδο και πάντοτε με τον συντονισμό της Εθνικής Επιτροπής για τον Μητρικό Θηλασμό και το Υπουργείο Υγείας.

Ειδικότερα αναπτύχθηκαν, παρεμβάσεις επιστημονικής τεκμηρίωσης προς το Υπουργείο Υγείας που σχετίζονται με θεσμούς που προάγουν τον Μητρικό Θηλασμό (όπως χώροι Θηλασμού σε Δημόσια κτίρια και σε φορείς-χώρους εργασίας, φιλικά στα βρέφη Νοσοκομεία κ.λπ.), οργάνωση δράσεων σε επίπεδο κοινότητας (π.χ. φιλικά σημεία Θηλασμού σε καταστήματα, ιατρεία Θηλασμού σε Δήμους), προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης Ιατρών και Επαγγελματιών Υγείας, έκδοση και διάθεση έντυπου ενημερωτικού υλικού π.χ. για μητέρες, την οικογένεια, τεύχος για Επαγγελματίες Υγείας και φυλλάδια για το ευρύτερο κοινό (τα οποία ανατυπώνει και διαθέτει το Υπουργείο Υγείας τα τελευταία έτη), συμβουλευτικές υπηρεσίες σε Θηλάζουσες μητέρες, εκπόνηση μελέτης για τους προσδιοριστικούς παράγοντες του Μητρικού Θηλασμού στην Ελλάδα κ.λπ.

Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα που έχουν ανακοινωθεί από την «Εθνική Μελέτη Συχνότητας και Προσδιοριστικών Παραγόντων του Μητρικού Θηλασμού», παρατηρείται σημαντική αύξηση του ποσοστού του Μητρικού Θηλασμού, κατά το πρώτο εξάμηνο από τη γέννηση, στην Ελλάδα με τη σημαντική συμμετοχή των δράσεων της ΑΛΚΥΟΝΗΣ. Όμως ανακύπτει μείζον θέμα την πρώτη εβδομάδα στο μαιευτήριο και μετά τον 4ο μήνα εξαιτίας της πρώιμης εισαγωγής στερεών τροφών στην Ελλάδα, γεγονός που χρήζει αντιμετώπισης σε Εθνικό επίπεδο για την εδραίωση της προαγωγής του Μητρικού Θηλασμού.

Η ανάπτυξη της παρέμβασης για τις Φιλικές Κοινότητες για την Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού, συμβάλει στη συνέχιση της λειτουργίας των σχετικών υπηρεσιών και Προγραμμάτων, αλλά και στη διάχυση των αποτελεσμάτων και της προσθετικής αξίας αυτών στις υπηρεσίες υγείας και προς όφελος των οικογενειών και της ευρύτερης κοινωνίας.

Γ. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η ανάπτυξη της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης, αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός πλαισίου συνεργασίας φορέων σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας, ώστε να συγκροτηθεί μια ολοκληρωμένη και συστηματική οργάνωση δράσεων που θα προάγουν τον Μητρικό Θηλασμό σε κάθε επίπεδο.

1. Οι σκοποί της παρέμβασης είναι :

- α) Η Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού και η αναγνώρισή του ως τη φυσική επιλογή για τη σίτιση των βρεφών – νεογνών.
- β) Η διαμόρφωση και η υποστήριξη δομών στην κοινότητα για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού.
- γ) Η ενδυνάμωση των οικογενειών για αποτελεσματικό μητρικό θηλασμό.
- δ) Η ενδυνάμωση συμμετοχής των ιατρών και επαγγελματιών υγείας στην προαγωγή του μητρικού θηλασμού.
- ε) Η διαμόρφωση και η ενεργοποίηση δικτύου φορέων της τοπικής κοινωνίας - κοινότητας, προς ενίσχυση και υποστήριξη πρωτοβουλιών και δράσεων προαγωγής του μητρικού θηλασμού.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τα κριτήρια βάση των οποίων θα αναπτυχθεί και θα αξιολογηθεί η πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης και που εξειδικεύονται σε επιμέρους δείκτες, σύμφωνα με τους οποίους τόσο οι Δήμοι που θα συμμετάσχουν στην εν λόγω διαδικασία (ώστε να χαρακτηριστούν Φιλικές Κοινότητες στην Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού), οφείλουν να συνομολογήσουν και να ακολουθήσουν, όσο και το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, προκειμένου να προτυποποιήσει τις διαδικασίες, να συλλέξει και να επεξεργαστεί τα δεδομένα και να ολοκληρώσει την αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης, είναι :

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1ο :	Ύπαρξη γραπτής πολιτικής (συμπεριλαμβάνονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας)
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2ο :	Καθορισμός επιχειρησιακού σχεδίου δράσης με προσδιορισμό αξόνων δράσης και χρηματοδότησης * *εφαρμογή του Κώδικα Εμπορίας Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3ο :	Δημιουργία συντονιστικής ομάδας υπεύθυνης για την υλοποίηση της παρέμβασης Φιλικές Κοινότητες στην Προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4ο :	Οι δράσεις προαγωγής του μητρικού θηλασμού του δήμου με στόχο την ευαισθητοποίηση των δημοτών, επικοινωνούνται συστηματικά στην ευρύτερη κοινότητα μέσω εκδηλώσεων, διανομής έντυπου υλικού και μέσω κοινωνικής

	<p>δικτύωσης με έμφαση στις ευάλωτες ομάδες.</p> <p>Δείκτες [να υπάρχει σήμανση χώρων φιλικών για θηλασμό (αριθμός) , έντυπο παραπόνων σχετικά με τη μη ύπαρξη χώρων φιλικών για θηλασμό με στόχο την επικοινωνία μεταξύ δημοτικής αρχής και πολιτών]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5ο :	<p>Αναγνώριση της αξίας και της προώθησης του αποκλειστικού μητρικού θηλασμού από τους επαγγελματίες υγείας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα του δήμου.</p> <p>Δείκτες [αίτηση δέσμευσης από τους επαγγελματίες υγείας προς τον Δήμο, σεμινάριο, σηματοδότηση Logo]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6ο :	<p>Διοργάνωση εκπαιδευτικών ημερίδων / σεμιναρίων από την συντονιστική ομάδα που απευθύνονται σε επαγγελματίες υγείας.</p> <p>Δείκτες [ημερίδα, ποσοστά συμμετοχής πχ 60%]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7ο :	<p>Ενημέρωση εγκύων αναφορικά με τα πλεονεκτήματα του μητρικού θηλασμού και τους ενδεχόμενους κινδύνους σχετικά με την χρήση υποκατάστατων μητρικού γάλακτος.</p> <p>Δείκτης [αριθμός ενημερωτικών σεμιναρίων]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8ο :	<p>Δημιουργία ομάδας εθελοντριών μητέρων με εμπειρία θηλασμού για την υποστήριξη των θηλαζουσών. Η ομάδα των εθελοντριών μητέρων θα αναλάβει δράση έπειτα από σχετική εκπαίδευση και συνεχώς θα εποπτεύεται από εκπαιδευμένο επαγγελματία υγείας. Θα υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για τον εντοπισμό των θηλαζουσών μητέρων που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.</p> <p>Δείκτες [αριθμός εθελοντριών μητέρων, αριθμός συμμετεχόντων/ομάδων]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9ο :	<p>Δημιουργία φιλικών σημείων για τον μητρικό θηλασμό</p> <p>Δείκτης [αριθμός σημείων/αυξανόμενος αριθμός]</p>
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10ο :	<p>Εκπαίδευση φαρμακοποιών για τον Κώδικα Εμπορίας Υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα.</p> <p>Δείκτες [αριθμός σεμιναρίων, αριθμός φαρμακοποιών που συμμετέχουν, σε σχέση με το σύνολο των φαρμακοποιών]</p>

3. ΣΤΟΧΟΙ

Οι ανωτέρω σκοποί καθώς και τα ειδικότερα κριτήρια που προσδιορίζονται για την ανάπτυξη των Φιλικών στον Μητρικό Θηλασμό Κοινοτήτων, εξειδικεύονται ως ακολούθως :

α) Η Ενίσχυση της επικοινωνίας και η διασύνδεση με φορείς της κοινότητας

- Παρουσίαση του μητρικού θηλασμού (οφέλη, δυσκολίες, ποσοστά στη χώρα μας)

- Παρουσίαση της παρέμβασης ΦΚΜΘ
- Διερεύνηση των σκέψεων, συναισθημάτων και προσδοκιών σχετικά με την παρέμβαση
- Αναγνώριση των αναγκών σε τοπικό επίπεδο και διαμόρφωση του Τοπικού Σχεδίου Δράσης (ΤΣΔ), βασισμένο σε αυτές
- Παρουσίαση των ΦΚΜΘ μέσα από άλλες συναφείς ή μη δράσεις της κοινότητας (πχ, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της κοινότητας, σε διαδικτυακές σελίδες)

β) Η καταγραφή και η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων/παροχών και δυνατοτήτων

- Επαφή με τοπικούς φορείς: επαγγελματίες υγείας, ηγεσία και στελέχη Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιερείς, εκπαιδευτικούς, δημοσιογράφους, επιχειρηματίες, εμπορικούς, φαρμακευτικούς συλλόγους, παραγωγικούς φορείς, εκπροσώπους γονέων ή εθελοντικών ομάδων και άλλων φορέων της Κοινωνίας των Πολιτών
- Ενίσχυση του ρόλου των επαγγελματιών υγείας, συνεχιζόμενη εκπαίδευση και επικαιροποίηση των γνώσεών τους
- Δημιουργία δικτύου συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων/συνεργαζομένων φορέων

γ) Η διαμόρφωση και η υποστήριξη της τοπικής συντονιστικής ομάδας εργασίας.

Στις επιλεγμένες κοινότητες / δήμους, θα διαμορφωθεί ομάδα που θα αναλάβει την συνέχιση και εξέλιξη της δράσης.

δ) Η οργάνωση παρεμβάσεων που στοχεύουν στην υποστήριξη και στην ενδυνάμωση των οικογενειών

- Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και υποστήριξης σε διαφορετικά επίπεδα: επαγγελματίες υγείας, ομάδες μητέρων, τηλεφωνική υποστήριξη
- Ενημέρωση και υποστήριξη των μπαμπάδων και των εμπλεκόμενων συγγενών (γιαγιάδες, αδέρφια)
- Άμεση και προσωποποιημένη υποστήριξη (απομακρυσμένη ή δια ζώσης, με επαγγελματίες υγείας, συμβούλους μητρικού θηλασμού)
- Δημιουργία ειδικών ομάδων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) για συχνή επικοινωνία.
- Δημιουργία έντυπου υλικού το οποίο θα διατίθεται σε δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας (π.χ. κέντρα υγείας, εξωτερικά μαιευτικά ιατρεία, ιδιωτικά ιατρεία Μ/Γ – μαιών - παιδιάτρων, ΚΕΠ, εκκλησία, νοσοκομεία, Περιφερειακή Ενότητα, δημαρχείο κτλ)
- Οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων με θέμα τον μητρικό θηλασμό (Εβδομάδα μητρικού θηλασμού 1-7 Νοεμβρίου, Γιορτή μαιίας 5 Μαΐου)

- Διαμόρφωση ραδιοτηλεοπτικών μηνυμάτων που θα προβάλλονται σε τοπικούς τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, ΜΜΜ, υγειονομικές δομές, δημόσιες υπηρεσίες κ.ο.κ

ε) Η οργάνωση παρεμβάσεων επιμόρφωσης και υποστήριξης ιατρών και επαγγελματιών υγείας

- Διενέργεια ημερίδων, σεμιναρίων
- Λειτουργία τηλεφωνικής Γραμμής Υποστήριξης
- Διάθεση Έντυπου υλικού
- Αξιοποίηση Οπτικοακουστικού υλικού
- Διαμόρφωση Ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης για τεκμηρίωση

στ) Η διασύνδεση με τον θεσμό των Φιλικών για τα βρέφη Νοσοκομείων

ζ) Η οργάνωση διαδικασιών εποπτείας των εργασιών και καταγραφής των αποτελεσμάτων

- Ημιδομημένη φόρμα αξιολόγησης (πχ ερωτηματολόγιο για την ποιότητα των υπηρεσιών)
- Καταγραφή των εν δυνάμει εμπλεκόμενων/συνεργαζόμενων δομών, με στόχο τη συνεργασία με το ¼ του συνόλου αυτών (πχ, επιχειρήσεων, πρωτοβάθμιων ιατρείων, κ.λπ), να ενσωματωθεί για το 1ο έτος της πιλοτικής εφαρμογής
- Διμηνιαίες συναντήσεις των εκπροσώπων των συνεργαζόμενων φορέων με στόχο την παρουσίαση της προόδου της παρέμβασης, την επισήμανση δυσκολιών και την αναζήτηση λύσεων

η) Η αναζήτηση και η αξιοποίηση πόρων, χορηγιών και χρηματοδοτήσεων για την διασφάλιση της βιωσιμότητας της παρέμβασης

- Συμβολή Τοπικών φορέων
- Συνεργασία με εθελοντικές Ομάδες / Συλλόγους

θ) Η διαμόρφωση όρων και προϋποθέσεων διατήρησης και συνέχισης του χαρακτήρα της «φιλικής κοινότητας» και μετά την ολοκλήρωση της πιλοτικής παρέμβασης ώστε να επιτευχθεί η επέκταση και σε άλλες δομές της κοινότητας, καθώς και σε άλλες κοινότητες / δήμους.

Δ. ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

1. Η πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης σχεδιάζεται, οργανώνεται και υλοποιείται, σε δέκα (10) Δήμους, που συγκεντρώνουν βασικά χαρακτηριστικά όπως, ο πληθυσμός νέων ατόμων (18 – 40 ετών), το πλήθος γάμων και γεννήσεων ανά έτος, η δραστηριοποίηση της κοινότητας σε παρόμοιες δράσεις που προάγουν την μητρότητα και τη φροντίδα του παιδιού κ.λπ.. Επίσης

σημαντικό είναι ο πληθυσμός των Δήμων να μην υπερβαίνει τις 100.000 (σύμφωνα με την τελευταία απογραφή πληθυσμού) και να προέρχονται από διάφορες Περιφέρειες της χώρας και προτείνεται να είναι τρεις (3) νησιωτικοί, τέσσερις (4) σε αστικές περιοχές και τρεις (3) σε ημιαστικές με γεωγραφική κάλυψη κοινοτήτων αγροτικού χαρακτήρα.

Η οριστικοποίηση της επιλογής των Δήμων που θα συμμετέχουν στην πιλοτική εφαρμογή, θα γίνει σύμφωνα με πρόταση εισήγησης του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού προς το Υπουργείο Υγείας, που θα προκύψει αξιοποιώντας την εμπειρία του στο πεδίο αυτό και από τη συνεργασία του με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος ή με το Ελληνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών πόλεων – Προαγωγής Υγείας.

2. Η πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης συμβάλει στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, στη διαμόρφωση και προτυποποίηση διαδικασιών παρέμβασης, στην ανάπτυξη μεθοδολογιών και εργαλείων που θα αξιοποιηθούν σε διάφορα επίπεδα συνεργασιών και αξιολόγησης, στην εδραίωση δικτύου φορέων για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού, στην παραγωγή υλικού ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης, επιμόρφωσης και προβολής.

Το ΙΥΠ στο πλαίσιο ανάληψης ανάπτυξης της πιλοτικής εφαρμογής, διαμορφώνει:

- την Ομάδα Εργασίας για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των εργασιών
- το γενικό πλαίσιο των διαδικασιών και της οργάνωσης, με τη δημιουργία ενός Εγχειριδίου Εργασιών που θα περιέχει όλα τα επίπεδα και τα στάδια ανάπτυξης, καθώς και τις επιμέρους διαδικασίες
- σε συνεργασία με τον εκάστοτε Δήμο, το Τοπικό Σχέδιο ανάπτυξης της παρέμβασης, εξειδικεύοντας τις επιμέρους πρωτοβουλίες και δράσεις
- την προτυποποίηση της διαδικασίας ανάπτυξης σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας και προσδιορίζει τη σύσταση των Τοπικών Συντονιστικών Ομάδων (ΤΣΟ) και του Τοπικού Δικτύου Φορέων (ΤΔΦ)
- κάθε είδους έντυπο που αξιοποιείται για την ανάπτυξη της παρέμβασης, προτυποποιώντας αυτά (Συμφωνητικό Συνεργασίας με Δήμο, ερωτηματολόγια, έγγραφα, φύλλα αξιολόγησης και συλλογής δεδομένων κ.λπ.)
- έντυπο ενημερωτικό υλικό που θα αξιοποιηθεί για τις ανάγκες της παρέμβασης και που θα διαμορφωθεί με βάση τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης κοινότητας
- ιστότοπο και σύστημα διαδικτυακής επικοινωνίας με τις Τοπικές Συντονιστικές Ομάδες (ΤΣΟ) και το Τοπικό Δίκτυο Φορέων (ΤΔΦ), για τον συντονισμό των εργασιών και τη διαχείριση των επιμέρους θεμάτων
- το πλαίσιο για την οργάνωση και την υλοποίηση των τοπικών δράσεων, διενεργώντας επισκέψεις στον εκάστοτε Δήμο (τουλάχιστον δυο (2) κατ' έτος)

Επίσης το ΙΥΠ διαχειρίζεται κάθε άλλο θέμα που προκύπτει κατά την ανάπτυξη της πιλοτικής εφαρμογής, ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο αποτέλεσμα, σύμφωνα με τους στόχους και τα όσα ειδικότερα αναφέρονται στην παρούσα Απόφαση.

3. Στο πλαίσιο αυτό προσδιορίζονται οι διαδικασίες αξιολόγησης της παρέμβασης σε διάφορα στάδια ανάπτυξης και υλοποίησης, προκειμένου να βελτιώνονται ενδιάμεσα οι διαδικασίες και μετά την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων που θα τεθούν ανά Δήμο.

Στη συνέχεια, εφ' όσον πληρούνται όλα τα προβλεπόμενα κριτήρια, τα όσα ειδικότερα αναφέρονται στην παρούσα Απόφαση, καθώς και όσα εξειδικεύονται στο Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη της παρέμβασης, απονέμεται στον Δήμο ο χαρακτηρισμός του ως «Φιλική Κοινότητα στην προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού», με σχετική Απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Ε. ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΗΜΟΥ - ΦΙΛΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Για την ανάπτυξη της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης, διαμορφώνεται σε κάθε Δήμο που θα συμμετέχει σε αυτήν, το Τοπικό Δίκτυο Φορέων (ΤΔΦ), που περιλαμβάνει κατά περίπτωση εκπροσώπους από τους ακόλουθους φορείς, ενώ παράλληλα γίνεται διασύνδεση συνεργασίας και με φορείς σε περιφερειακό επίπεδο:

- Οικεία Υγειονομική Περιφέρεια (Υ.Πε., Δ/ση Δημόσιας Υγείας)
- Οικεία Περιφερειακή Ενότητα (Δ/ση Δημόσιας Υγείας)
- Δήμος – Φιλικές Κοινότητες
- Τοπικό Νοσοκομείο - Μονάδες Υγείας της Π.Φ.Υ. – Τ.ΟΜ.Υ.
- Φορείς Μεταφορών (Αστικά – Υπεραστικά ΚΤΕΛ, Οργανισμοί Λιμένος, Ακτοπλοϊκές Εταιρείες, Αερολιμένες, κλπ)
- Τοπικοί φορείς οικονομίας και κοινωνίας, όπως εμπορικοί, ξενοδοχειακοί και φαρμακευτικοί σύλλογοι, τουριστικές οργανώσεις, εκπαιδευτικοί φορείς, συνεταιρισμοί κλπ.
- Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, π.χ. Σύλλογοι Γονέων & Κηδεμόνων, Σύλλογοι Γυναικών, Αθλητικοί & Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Στο πλαίσιο οργάνωσης των Τοπικών Δικτύων Φορέων (ΤΔΦ), που συμβάλουν στην προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (σύμφωνα με τις ανωτέρω κατηγορίες), διαμορφώνεται η διαδικασία συνεργασίας, συντονισμού και ανάληψης έργου ανά φορέα για την ανάπτυξη της

παρέμβασης, η οποία περιλαμβάνεται στο σχετικό Συμφωνητικό Συνεργασίας που συνάπτεται μεταξύ του Δήμου και του ΙΥΠ.

ΣΤ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με την ολοκλήρωση ανάπτυξης της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης «Φιλικές Κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ» (με τη λήξη του έτους 2025), το Ι.Υ.Π. συντάσσει έκθεση αξιολόγησης με τα αποτελέσματα της πιλοτικής εφαρμογής και τις όποιες επισημάνσεις, παρατηρήσεις και πιθανόν τροποποιήσεις της δομής και των διαδικασιών ανάπτυξης της σχετικής παρέμβασης, την οποία καταθέτει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, ώστε να γνωμοδοτήσει σχετικά η ΕΕΔΥ και να προκύψει η διευρυμένη σε Εθνικό Επίπεδο ανάπτυξη της εν λόγω παρέμβασης.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πιλοτικής εφαρμογής, το ΙΥΠ καταθέτει στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, ενδιάμεσες ετήσιες εκθέσεις παρουσίασης των διαφόρων σταδίων και των ενεργειών ανάπτυξης της παρέμβασης, προκειμένου να γίνουν οι όποιες βελτιωτικές ρυθμίσεις.

Ζ. ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Την πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης, εποπτεύει το Υπουργείο Υγείας με τις συναρμόδιες Διευθύνσεις: 1) Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και 2) Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος. Για το σκοπό αυτό, σε συνέχεια σχετικών εισηγήσεων του ΙΥΠ, προωθούνται όλες οι απαραίτητες ενέργειες (διοικητικές και οικονομικές), για την απρόσκοπτη ανάπτυξη της πιλοτικής εφαρμογής της παρέμβασης, διαμορφώνεται σχετικό αρχείο με το υλικό και τα δεδομένα που συλλέγονται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της παρέμβασης, γίνονται οι απαραίτητες βελτιώσεις των διαδικασιών και με την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής και την κατάθεση της τελικής έκθεσης αξιολόγησης από το ΙΥΠ, κατατίθεται πρόταση για την επέκταση ανάπτυξης της παρέμβασης σε εθνικό επίπεδο (με τις εγκρίσεις των αρμοδίων επιτροπών και την έκδοση νέας Υπουργικής Απόφασης).

Η. Σύμφωνα με το αριθ. πρωτ. 76/26-01-2023 έγγραφο του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (Ι.Υ.Π.) με θέμα «Έγκριση για συμμετοχή της Δ/νσης Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής στην ανάπτυξη της πιλοτικής παρέμβασης Φιλικές κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας», με το οποίο διαβιβάστηκε απόσπασμα πρακτικού της Διοικούσας Επιτροπής με αριθ. 34, θέμα

323 «Έγκριση για συμμετοχή της Δ/σης Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής στην ανάπτυξη της πιλοτικής παρέμβασης Φιλικές κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας» από το οποίο προκύπτει ότι, η δαπάνη για το έτος 2023 ανέρχεται στο ποσό των 30.000 ευρώ που θα καλυφθεί με έκτακτη επιχορήγηση του Ι.Υ.Π. από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας έτους 2023.

Επίσης απαιτείται σχετική πρόβλεψη ένταξης στον προϋπολογισμό του Ι.Υ.Π. για τα έτη 2024 και 2025 με το ποσό των 30.000 ευρώ κατ' έτος (όπου θα διαρκεί η πιλοτική εφαρμογή της παρέμβασης «Φιλικές Κοινότητες για την προαγωγή του Μητρικού Θηλασμού (ΦΚΜΘ) – ΑΜΑΛΘΕΙΑ»), καθώς και για κάθε επόμενο έτος, στο πλαίσιο της επέκτασης ανάπτυξης της παρέμβασης σε εθνικό επίπεδο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Κοινοποίηση : Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού

Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Παπαδιαμαντοπούλου και
Θηβών 1, 115 27 Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπλ Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
4. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
5. Γραφείο Προϊστ. Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος
7. Δ/ση Π.Φ.Υ , Τμήμα Γ'(10)